

Surat Ni Paulus Men Tumbena Bona Jama'at Na Kota TESALONIKA

Tabea' nari Paulus bona jama'at na kota Tesalonika

1:1

¹ Tabea' na ko'omuu mian na jama'at Tesalonika men noparasayamo na Alaata'ala Tama na surugaa ka' ni Tumpu Yesus Kristus. Yaku' i Paulus nuntulis surat kani'i ia sangadai i Silwanus ka' i Timotius. Sulano kaporean ka' koratongan men ringkat na Alaata'ala surionmuu na tutuo'muu.

Sukuur nari Paulus

1:2-10

² Kai sinampang basukuur na Alaata'ala gause i kuu wiwi'na, ka' kai mansambayangkon i kuu.

³ Kai sinampang minginau' men kuu limang tia imaan, ka' wawaumuu men mangalawei mian sambana gause molingu'kon i raaya'a, ka' noamuu men mokotaan na upa men ooskononmuu na Tumpunta i Yesus Kristus.

⁴ Utu-utus men kolinu'na Alaata'ala! Inti'ionmai se' Alaata'ala nungururukimo i kuu kada' sida bo mian-Na. ⁵ Gause Lele Pore men kai lelekonmo taasi' tongko' nilelekon na ko'omuu tia wurung, kasee uga' nilelekon tia kuasana Alus Molinas, ka' i kai parasaya tuu' se' kana' a Lele Pore iya'a. Kuu daa ninginti'i wawana tutuo'mai tempo i kai ruru-ruru' tii kuu. Ka' giigii' men koiya'a kai limang gause bo

kaporeanna tutuo'muu. ⁶ Ka' i kuu nongololo'mo koi wawaumai ka' nongololo'mo wawauna Tumpu. Maupo i kuu na lalomna repaan men dodoa tuu', kasee tia noa men beles i kuu namarasayamo Wurungna Tumpu. Kambelesan iya'a ia limang Alus Molinas. ⁷ Palolo'anmuu iya'a sida bo lolo'onna wiwi'na mian men parasaya na Tumpu na libutan Makedonia ka' Akhaya. ⁸ Nuntumbeipo na ko'omuu Wurungna Tumpu nokamporonganmo men taasi' tongko' na libutan Makedonia tia Akhaya, kasee na longkop dodongoan. Na longkop dodongoan uga' notolelemo a imaanmuu na Alaata'ala. Mbali' iya'a i kai sianmo paraa muntundun men koiya'a. ⁹ Mian na giigii' dodongoan muntundun koi upa i kuu nangalaboti i kai ka' koi upa i kuu nongkokundaimo mangkanggi patung kasi noparasaya na Alaata'ala men tumuo' ka' men kana', ka' ningilimang upa men ko'uus-Na. ¹⁰ Ka' i raaya'a uga' muntundun koi upa i kuu memeperai kotakaanna i Yesus anak-Na ringkat na surugaa men ia potuo'imo Alaata'ala noko daa lapus. Yesusmo iya'a men mansalamatkon i kita na ukuman komaso'anna Alaata'ala men bo rumpakion.

2

Palimangon nari Paulus na kota Tesalonika 2:1-12

¹ Utu-utus! Kuu noko pinginti'imo se' men kai limang tempo i kai taka na ko'omuu sianta penta' na ngaya-ngaya. ² Maune' kuu inti'i se' i kai koi men kookoo'potiaanna nitalalaismo ka'

ni'ideki na Filipi, kasee ka' ia tulung Alaata'alanta, kai momoko mengelelekon na ko'omuu Lele Pore men ringkat na Alaata'ala maupo isian mian na ko'omuu men mantalantangi tuu' i kai. ³ Ururanmai taasi' nimpu'u na pisiso' men sala' kabai se' sagia men madengkul ka' uga' taasi' men aka-akal. ⁴ Kasee tuutuu'na, mase Alaata'ala nimiile'mo i kai se' daa sida bo pomokauan-Na mengelelekon Lele Pore. Mbali' iya'a i kai morobu, taasi' bo pompopobeles mian, kasee bo pompopobeles Alaata'ala men minginti'i noamai. ⁵ Kuu daa poto inti'i se' i kai sianta nontoo lame-lame'i tundunanmai ka' sianta sagia mansarak dale' men wuni-wuni. Alaata'ala nimiile' i kai! ⁶ Kai uga' sianta mansarak kada' angga'ionna mian, mau na ko'omuu kabai na mian sambana. Bookoi, koi poposuu' ni Kristus i kai sida mangawawau men koiya'a, kasee i kai sianta mangawawau. ⁷ Kai tongko' mangawawau men pore na ko'omuu, koi sina mingimamat anakna. ⁸ Koiya'a uga' i kai. Gause polingu'mai men balaki' tuu' na ko'omuu, mbaka' i kai taasi' tongko' mo'uus mambantilkon Lele Pore men ringkat na Alaata'ala, kasee uga' tutuo'mai rokononmai na ko'omuu gause i kuu kolvingu'mai.

⁹ Utu-utus! Kuu sabole dauga' ninginau' upa men kai pari-pari nilimang ka' nikamalekon. Tempo i kai mengelelekon na ko'omuu Lele Pore men ringkat na Alaata'ala, ilio malom i kai basarak bo kokosidamai dako' i kai mengerepai i kuu sa'angu'po mian. ¹⁰ Kuu a nimiile' i kai, koiya'a uga' Alaata'ala, se' i kai tumuo' moli-nas, maloos ka' sianta idekmai na ko'omuu men

noparasayamo na Tumpu. ¹¹ Kuu ninginti'i se' i kai koi tama mingimamat anakna, mambantili i kuu ka' mompoporampot noamuu sanda-sanda', ¹² ka' nokumakaase' kada' sulano tutuo'muu mongololo' koi po'uusna Alaata'ala men nengeleelo' i kuu minsoop na Batomundo'an-Na ka' munsuri kobalaki'an-Na.

Paulus beleskon mianna jama'at na kota Tesalonika

2:13-20

¹³ Isian sambanaan soosodo men ninsidakon i kai sianta otasna basukuur na Alaata'ala. Tempo i kai nengelelekon na ko'omuu Lele Pore men ringkat na Alaata'ala, kuu nongorongor ka' nama-rasaya lele iya'a taasi' koi lele men tundunanna mian, kasee kuu parasayamo se' tuutuu' lele men ringkat na Alaata'ala. Alaata'alamo iya'a a men pintanga' balimang na wakamuu sanda-sanda' men noparasayamo ni Kristus.

¹⁴ Utu-utus! Kuu uga' nunsurimo repaan koi men ia suri jama'atna Alaata'ala na Yudea men tombonoion ni Kristus Yesus. Repaan iya'a ia gau'kon simbaya'muu sa'angu' lipu', koi jama'at na Yudea nunsuri repaan men ia gau'kon samba Yahudi. ¹⁵ Samba Yahudi iya'a nampapateimo i Tumpu Yesus ka' nabii ka' uga' nantalalaismo i kai. Upa men ko'uusna Alaata'ala sianta sirinaionna ka' giigii' mian komaso'kononna i raaya'a. ¹⁶ Raaya'a mantalantangi i kai mengelelekon wurungna Alaata'ala na lipu' sambana men taasi' Yahudi kada' i raaya'a sida salamatkonon. Koiya'a a wawauna i raaya'a sinampang munturangi dosana pataka sampa a

idekna ka' koini'i i raaya'a ia kana'mo ukuman gause maso'na Alaata'ala.

¹⁷ Utu-utus! Tempo i kai notorensa kodi-kodi' men sianmo poopiile', kasee i kai dauga' inainau' i kuu. Kai piongonkon tuu' i kuu mbali' i kai mampari-parimo mae' mengelego'i i kuu. ¹⁸ Kai tio bo mae' na ko'omuu. Yaku' i Paulus isianmo toro piripii nansagia bo mae', kasee i kai talantangionna Ibiliis. ¹⁹ Gause ime mbali' a men ooskononmai kabai men kolewa'mai kabai kokana'mai tuu' na arop ni Yesus, Tumpunta, na tempo kotakaan-Na kalu taasi' i kuu? ²⁰ Tuutuu' i kuu a kokana'mai ka' kolewa'mai.

3

Lele pore men ia tadulkon i Timotius

3:1-13

¹ Komburi'na, gause i kai nopiongonmo tuu', mbaka' i yaku' somo nintitako' na Atena. ² Kasi i kai nomosuu' i Timotius, utusta sa'angu' kaparasaya'an, men balimang tii kai bona Alaata'ala mengelelekon Lele Pore men ringkat ni Kristus. Kai nomosuu' i ia mae' na ko'omuu kada' mompoporampot noamuu ka' mambantili i kuu kada' imaanmuu moonggor, ³ dako' isian mian men dauga' raranga' a imaanna, mau munsuri repaan men koi kani'i. Kuupo ninginti'i se' i kita nipoko tukokonmo men bo koiya'a, ⁴ gause na tempo i kai dumodongo tii kuu, kai poko bantilkonmo na ko'omuu se' i kita bo munsuri repaan. Ka' kuu inti'i se' men koiya'a koini'i noko sidamo. ⁵ Ya'a mbali' sianmo pokoonku taankonon a noangku pataka somo nomosuu'mo i ia, kada' inti'ionku a

imaanmuu, gause i yaku' oroban a noangku too i kuu ia topongimo Ibiliis, mbaka' giigii' upa men kai limangmo sianmo aratina.

⁶ Kasee koini'i i Timotius nomule'konmo ka' nangawawa lele men kobelesmai. Ia nuntundunkon imaanmuu ka' polingu'muu. Ka' i kuu sinampang minginau' i kai ka' mo'uus poorurumpak tii kai, koi i kai uga' mo'uus poorurumpak tii kuu. ⁷ Mbaka' i kai uga', utu-utus, na giigii' kasemporan tia repaanmai sida nokotata'u gause i kuu ka' imaanmuu. ⁸ Koini'i i kai beles tuu' a noamai asar sulano i kuu sinampang parasaya na Tumpu. ⁹ Koini'i kai basukuur tuu' na Alaata'ala gause giigii' kobelesan men kai suri na arop-Na norumingkat na ko'omuu. ¹⁰ Ilio malom i kai sambayang tia noa men tuu' kada' i kita sida pootatakai ka' munturangi upa men sianpo isian na imaanmuu.

¹¹ Sulano Alaata'ala, Tamanta suungna, ka' i Yesus, Tumpunta, mantarai i kai salan mae' na ko'omuu. ¹² Ka' sulano Tumpu minsidakon i kuu kaekae' kanturangan a pookolingu'konmuu tia simbaya'muu ka' tia giigii' mian koi i kai mongkolingu'kon i kuu. ¹³ Sulano i Ia mompoporampot noamuu kada' sianta idekna ka' i kuu sida molinas na aropna Alaata'ala, Tamanta, na tempo i Yesus, Tumpunta, taka singka-singkat tia mian-Na men molinas.

4

*Ururan bona mianna jama'at kota Tesalonika
kada' i raaya'a tumuo' molinas
4:1-12*

¹ Utu-utus! Kai nambantilkonmo na ko'omuu tutuo' men daa kokana'na Alaata'ala. Kai inti'i se' men koiya'a daa kuu limangmo. Kasee koini'i pa'ase'onmai tuu' na ko'omuu mimpu'u ni Tumpu Yesus kada' i kuu labi mingilimang men iya'a.

² Kuu uga' daa ninginti'imo se' pisiso' men kai lelekonmo na ko'omuu iya'a ringkat ni Tumpu Yesus.

³ Koi kani'imari a men kokana'na Alaata'ala: Kuu tio tumuo' molinas ka' alia mogora'. ⁴ Sanda' moro'one, na lalomna suo'na tio minginti'i se' koi upa a tutuo'na mian suo'an men daa kokana'na Alaata'ala ka' mangangga'i mian. ⁵ Alia tongko' mongoloingikon pisuu koi limangna mian men sian minginti'i Alaata'ala. ⁶ Men koiya'a, alia sa'angu'po mian mansambumo kabai se' mangakalkon utusna men sa'angu' kaparasaya'an. Gause Tumpu mangawalos wiwi'na iya'a koi men kai bantilkonmo na ko'omuu ka' nitetelesikon mbaripianpo. ⁷ Alaata'ala nengeleelo' i kita taasi' bo pongoloingikon pisuu, kasee kada' bo pingilimang men molinas. ⁸ Mbali' iya'a ime a men mongkokundai pisiso' men pore iya'a, ia taasi' mongkokundai mian men nuntundunkon pisiso' iya'a, kasee i ia mongkokundai Alaata'ala men nongrookonmo Alusna men Molinas na ko'omuu.

⁹ Pookolingu'konmuu tia utusmuu men sa'angu' kaparasaya'an, sianmo paraa tulisonku na ko'omuu, gause i kuu uga' ia pisiso'mo Alaata'ala pookolingu'kon. ¹⁰ Limang men koiya'a kuu limangmo na giigii' utus sa'angu' kaparasaya'an na libutan Makedonia. Kasee utu-utus, pa'ase'onmai tuu' kada' i kuu pookolingu'kon

tuu' tia simbaya'muu. ¹¹ Pari-pari a tutuo'muu bi ratong ka' sian mansampoti urusanna mian sambana. Kuu tio balimang basarak susuung, koi men kai rorongikonmo na ko'omuu. ¹² Kalu i kuu mangawawau men koiya'a, kuu sian paraa mongooskon mian sambana, ka' i kuu uga' bo angga'ionna mian men sian parasaya na Tumpu.

*Pomotuo'ian mian lapus na kotakaan ni Tumpu
Yesus men kopinduanna*

4:13-18

¹³ Utu-utus! Ko'uusmai i kuu bi pinginti'i sasalanna mian lapus, dako' i kuu masiongo' koi mian men sian mongooskon Tumpu. ¹⁴ Gause kalu i kita parasaya se' i Yesus nolapus ka' notumuo' soosodo, mbaka' tio parasayaonta se' Alaata'ala uga' bo momotuo'i giigii' mian men nolapusmo men parasaya ni Yesus kada' i raaya'a tumuo' ruru-ruru' Alaata'ala. ¹⁵ Men koiya'a koi kani'imari a wurungna Tumpu men bantikononmai na ko'omuu: kita men dauga' tumuo' pataka kotakaanna i Tumpu Yesus sianta mongolukoni i raaya'a men nolapusmo. ¹⁶ Gause na tempo pongoosan popo'inti'ikonon, singkation wurung boolak na tanaasna malaa'ikat ka' laungna torompeetna Alaata'ala, mbaka' Tumpu bo malau nda'amari surugaa ka' mian men parasaya ni Kristus men nolapusmo, olukon potuo'ion. ¹⁷ Moko daa iya'a, kasi i kita mian parasaya men dauga' tumuo' na tano' balaki' nakaton singka-singkat tii raaya'a na lalomna antong waara'a momoorumpaki Tumpu na lealaa. Koiya'a i kita pataka sidutu ruru-ruru'

tia Tumpu. ¹⁸ Mbali' iya'a i kuu tio pootata'u tia simbaya'muu tia tundunan iya'a.

5

Badaga pore-pore, alia tongko' rame

5:1-11

¹ Utu-utus! Tempona ka' kosidaanna iya'a mosoo tulisonmai na ko'omuu, ² gause i kuu uga' ninginti'imo tuu' se' tempo kotakaanna Tumpu iya'a koi tatakana mian men mamangan na tempo malom. ³ Kalu mian mangaanmo se' wiwi'na poremo, sianta upa men minsinga, mbaka' ola-olan i raaya'a takaionna kosilaka'an koi wiwine men mamaa takaionna mondolosi. Raaya'a sabole bo kandapotan.

⁴ Kasee i kuu, utu-utus, taasi' tumuo' na kapintungan pataka tempo iya'a minsidakon i kuu tongkodi', koi i kuu tongkodi' takaionna mian mamangan. ⁵ Kuu wiwi'na mian men tumuo' na karuaran na tempo ilio. Kita taasi' mian men tumuo' na kapintungan tempo malom. ⁶ Mbali' iya'a porena kalu i kita sianta royot koi mian sambana, kasee alaka' badaga ka' bi panasa a pikiran. ⁷ Mian men royot, royot na tempo malom, ka' mian men lio', lio' na tempo malom. ⁸ Kasee i kita tonsoop mian na ilio ka' na karuaran. Mbali' iya'a pikiranta tio manasa. Kita tio sinampang parasaya na Tumpu ka' molingu'kon mian sambana ka' mongooskon tia noa men sianta raranga' se' Alaata'ala bo mansalamatkon i kita.

⁹ Alaata'ala sian namatukokon i kita bo kana'onna ukuman gause maso'-Na, kasee i Ia namatukokon i kita salamatkononna Tumpunta

i Yesus Kristus, ¹⁰ men nolapus bo ko'onta', kada' na tempo kotakaan-Na, too i kita dauga' tumuo' kabai se' lapusmo i kita bo tumuo' ruru-ruru' tii Ia. ¹¹ Mbali' iya'a i kuu tio pootata'u tia simbaya'muu ka' pootulung koi men uga' pintanga' limangonmuu koini'i.

Ururan men kokomburi'anna
5:12-22

¹² Utu-utus! Pa'ase'onmai na ko'omuu, kada' i kuu mangangga'i mian men pakaya' balimang na ko'omuu, men mantanaasi i kuu na lalomna palimangonna Tumpu ka' mambantili i kuu. ¹³ Kuu tio tuutuu' mangangga'i ka' mongkolingu'kon i raaya'a, gause palimangonna i raaya'a. Kuu tio tumuo' pooka'amat tia simbaya'muu.

¹⁴ Utu-utus! Pa'ase'onmai na ko'omuu kada' i kuu mambantili mian men molulu', mompopo-rampot noana mian men raranga', muntulungi mian men sian momoko ba'upa, ka' noamuu amo' sungkol na giigii' mian. ¹⁵ Imamat, alia isian mian mangawalos men ba'idek tia ba'idek, kasee paripari kada' i kuu sinampang mangawawau men pore na simbaya'muu ka' na giigii' mian.

¹⁶ Kuu tio sinampang beles, ¹⁷ ka' sinampang basambayang. ¹⁸ Kuu tio basukuur na giigii' upa men tempoionmuu, gause koiya'a a men ko'uusna Alaata'ala na ko'onta' mian men moto kantang tii Kristus Yesus.

¹⁹ Alia mantalantangi Alus Molinas, ²⁰ ka' alia mongkosiankon upa men ia bantilkon nabii. ²¹ Poosarak a tuutuu'na giigii' lele, ka' lolo' a men kana'. ²² Alia mangawawau giigii' upa men ba'idek.

*Nangkakabusi ni Paulus suratna**5:23-28*

²³ Sulano Alaata'ala men mantarai i kita koratongan minsidakon i kuu tuutuu' molinas, ka' mandagai alus tia noa ka' wakamuu kada' i kuu kalepu ka' sianta idekmuu na tempo kotakaanna Tumpunta i Yesus Kristus. ²⁴ Alaata'ala men nengeleelo' i kuu bo minsidakon giigii' iya'a, ka' Ia sianta mongkolimbo'kon wurung-Na.

²⁵ Utu-utus! Sambayangkon i kai.

²⁶ Tundunkon a salammai na giigii' utus sa'angu' kaparasaya'an ka' poo'ooki tia noa men molinas.

²⁷ Pa'ase'onku tuu' na ko'omuu mimpu'u na Tumpu, kada' surat kani'i basakononmuu na giigii' utus sa'angu' kaparasaya'an.

²⁸ Sulano kaporeanna Tumpunta i Yesus Kristus surionmuu na tutuo'muu.

**Kitap molinas men ringkat na alaata'ala:
perjanjian baru
New Testament in Balantak (ID:blz:Balantak)**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Balantak

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

9981d226-825b-5bc0-bbcf-25f79e076182